

Opis

Książka otwierająca serię "Studia europejskie. Podręcznik akademicki", prezentuje podstawowe zagadnienia z zakresu integracji europejskiej.

Na publikację składają się indywidualne opracowania Autorów, wywodzących się z różnych krajowych ośrodków akademickich.

W podręczniku uwzględniono następujące problemy: etapy i uwarunkowania integracji europejskiej, państwo narodowe w procesie integracji europejskiej, instytucje Unii Europejskiej, prawo Unii Europejskiej, europejska polityka gospodarcza, polityka zagraniczna Unii Europejskiej, Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony, polityka Unii Europejskiej w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, edukacja europejska.

Publikacja została wyróżniona podczas XII Targów Edukacyjnych EDUKACJA 2007 w Kielcach

Studia europejskie. Podręcznik akademicki to seria podręczników przeznaczonych dla studentów europeistyki, spełniających standardy nauczania dla poszczególnych przedmiotów kierunkowych.

"Świetny zespół autorów, trafny wybór tematów, jasność wykładu - to wszystko sprawia, że "Integracja europejska.Wstęp" jest wybornym przewodnikiem po krętych ścieżkach integracji europejskiej. Można oczekiwać, że za tym opracowaniem pójdą następne tomy, które będą kompendiami wiedzy o Unii Europejskiej".

prof. Bronisław Geremek, eurodeputowany, były minister spraw zagranicznych

"Książka ta jest ważnym źródłem informacji dla wszystkich tych, którzy budując i wzmacniając Unię Europejską ani na chwilę nie rezygnują ze wzmacniania suwerenności własnego kraju. Tylko ten, kto doskonale orientuje się w specyfice Unii, zna zasady funkcjonowania jej struktur ma szansę osiągnięcia maksymalnej korzyści - i to wszelkiego rodzaju - dla swojego kraju. Ta przystępnie napisana publikacja jest bardzo cenną pozycją naukową".

prof. dr Adam Zieliński, autor i publicysta, senator austriackiego PEN-Klubu w Wiedniu

Spis treści

Wstęp

Rozdział I. Konstanty Adam Wojtaszczyk **Istota i formy integracji europejskiej**

Pytania i problemy

Bibliografia

Rozdział II. Marek Nadolski **Etapy, formy i uwarunkowania integracji europejskiej**

1. Kształtowanie się jedności kulturowej

1.1. Wpływy antyku

1.2. Oddziaływanie kultury bizantyńskiej

1.3. Miejsce kultury barbarzyńskiej

1.4. Rola chrześcijaństwa

1.5. Funkcja uniwersalizmu

2. Przesłanki integracji politycznej

2.1. Znaczenie koncepcji jedności suwerenów

2.2. Rola idei integracji narodów

2.3. Skuteczność jedności wymuszanej

2.4. Sukcesy kompromisu politycznego

3. Budowa unii gospodarczej

3.1. Proces tworzenia strefy wolnego handlu

3.2. Proces tworzenia unii celnej

3.3. Konsekwencje stworzenia wspólnego rynku

3.4. Zaawansowanie unii gospodarczej i walutowej

4. Tworzenie unii politycznej

Pytania i problemy

Bibliografia

Rozdział III. Stanisław Sulowski **Państwo narodowe w procesie integracji europejskiej**

1. Początki, kryzys i przemiany państwa narodowego

2. Państwo narodowe i integracja europejska

3. Pojęcie europeizacji

4. Dziedziny europeizacji państwa narodowego

4.1. Porządek konstytucyjny

4.2. Rząd i administracja

4.3. Tożsamość narodowa i polityczna społeczeństw i elit

4.4. Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa

5. Skutki europeizacji

6. Przyszłość państwa narodowego

Pytania i problemy
Bibliografia

Rozdział IV. Konstanty Adam Wojtaszczyk **Instytucje Unii Europejskiej**

1. Kwestie definicyjne
2. Zasady regulujące działalność instytucji Unii Europejskiej
3. Typologia instytucji Unii Europejskiej
4. Funkcje instytucji Unii Europejskiej
5. Charakterystyka głównych instytucji Unii Europejskiej
 - 5.1. Rada Europejska
 - 5.1.1. Geneza i rozwój Rady Europejskiej
 - 5.1.2. Prawne podstawy działania Rady Europejskiej
 - 5.1.3. Organizacja wewnętrzna Rady Europejskiej
 - 5.1.4. Kompetencje i działalność Rady Europejskiej
 - 5.2. Rada Unii Europejskiej
 - 5.2.1. Geneza i rozwój Rady Unii Europejskiej
 - 5.2.2. Prawne podstawy działania Rady Unii Europejskiej
 - 5.2.3. Organizacja wewnętrzna Rady Unii Europejskiej
 - 5.2.4. Kompetencje i działalność Rady Unii Europejskiej
 - 5.3. Komisja Europejska
 - 5.3.1. Geneza i rozwój Komisji Europejskiej
 - 5.3.2. Prawne podstawy działania Komisji Europejskiej
 - 5.3.3. Organizacja wewnętrzna Komisji Europejskiej
 - 5.3.4. Kompetencje i działalność Komisji Europejskiej
 - 5.4. Parlament Europejski
 - 5.4.1. Geneza i rozwój Parlamentu Europejskiego
 - 5.4.2. Prawne podstawy działania Parlamentu Europejskiego
 - 5.4.3. Organizacja wewnętrzna Parlamentu Europejskiego
 - 5.4.4. Kompetencje i działalność Parlamentu Europejskiego
5. Europejski Trybunał Sprawiedliwości i Sąd Pierwszej Instancji
 - 5.5.1. Geneza i rozwój wspólnotowego sądownictwa
 - 5.5.2. Prawne podstawy funkcjonowania Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji
 - 5.5.3. Organizacja wewnętrzna Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji
 - 5.5.4. Kompetencje i działalność Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji
- 5.6. Trybunał Obrachunkowy
 - 5.6.1. Geneza i rozwój Trybunału Obrachunkowego
 - 5.6.2. Prawne podstawy działania Trybunału Obrachunkowego
 - 5.6.3. Organizacja wewnętrzna Trybunału Obrachunkowego
 - 5.6.4. Kompetencje i działalność Trybunału Obrachunkowego
- 5.7. Komitet Ekonomiczno-Społeczny

- 5.7.1. Geneza i rozwój Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
 - 5.7.2. Prawne podstawy działania Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
 - 5.7.3. Organizacja wewnętrzna Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
 - 5.7.4. Kompetencje i działalność Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
 - 5.8. Komitet Regionów
 - 5.8.1. Geneza i rozwój Komitetu Regionów
 - 5.8.2. Prawne podstawy funkcjonowania Komitetu Regionów
 - 5.8.3. Organizacja wewnętrzna Komitetu Regionów
 - 5.8.4. Kompetencje i działalność Komitetu Regionów
- Pytania i problemy
- Bibliografia

Rozdział V. Karol Sobczak **Prawo Unii Europejskiej**

- 1. Podstawowe pojęcia
 - 2. Konstytucja dla Europy
 - 3. Europejskie prawo pierwotne i prawo wtórne
 - 3.1. Rozporządzenia
 - 3.2. Dyrektywy
 - 3.3. Decyzje
 - 3.4. Akty niewładcze
 - 3.5. Inne akty prawne
 - 4. Integracja prawa
 - 5. Wnioski dotyczące posługiwania się prawem europejskim
 - 6. Publikowanie aktów prawa europejskiego i ich udostępnianie
- Pytania i problemy
- Bibliografia

Rozdział VI. Katarzyna Żukrowska **Europejska integracja gospodarcza**

- 1. Etapy integracji
 - 2. Polityka poszerzania Unii i współpraca z krajami trzecimi
 - 3. Polityka pogłębiania integracji
 - 4. Instytucje europejskie w I filarze
 - 5. Dlaczego gospodarka a nie sfera polityki?
 - 6. Jednolity rynek wewnętrzny
 - 7. Europejski Obszar Gospodarczy
 - 8. Unia Gospodarcza i Walutowa
 - 9. Pakt stabilizacji i wzrostu
 - 10. Strategia lizbońska i konkurencyjność
 - 11. Czy Unii potrzeba więcej wspólnych polityk?
- Pytania i problemy
- Bibliografia
- Źródła internetowe
- Filmy ilustrujące proces integracji

Rozdział VII. Teresa Łoś-Nowak **Polityka zagraniczna Unii Europejskiej**

1. Od europejskiej współpracy politycznej do Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej
 2. Instytucjonalizacja Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa
 3. Instrumenty Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa
 - 3.1. Pozatraktatowe instrumenty WPZiB
 4. Obszary Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa
 - 4.1. WPZiB a proces transformacji w krajach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej
 - 4.2. Unia Europejska a wojny na Półwyspie Bałkańskim
 - 4.2.1. Casus Kosowo
 - 4.3. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa UE - Rosja
 - 4.4. Polityka zagraniczna Unii Europejskiej w regionie śródziemnomorskim
 - 4.5. Unia Europejska wobec konfliktu na Bliskim Wschodzie
 - 4.6. Grupa AKP w polityce zagranicznej Unii Europejskiej
 - 4.7. WPZiB UE wobec krajów Ameryki Łacińskiej i Wysp Karaibskich
 - 4.8. Unia Europejska a kraje azjatyckie
 - 4.9. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa UE - Stany Zjednoczone
- Pytania i problemy
Bibliografia
Dokumenty

Rozdział VIII. Ryszard Zięba **Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony**

1. Kwestie definicyjne
 2. Tworzenie organów zarządzających
 3. Budowanie zdolności wojskowych
 4. Budowanie zdolności cywilnych
- Pytania i problemy
Bibliografia

Rozdział IX. Izabela Wróbel **Polityka Unii Europejskiej w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych**

1. Pojęcie i zakres przedmiotowy europejskiej polityki w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych
2. "Kamienie milowe" z Amsterdamu i Tampere - założenia i rzeczywistość
3. Bilans wspólnych 5-letnich osiągnięć w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych
 - 3.1. Polityka graniczna i wizowa
 - 3.2. Polityka azylowa
 - 3.3. Polityka imigracyjna
 - 3.4. Współpraca sądowa w sprawach cywilnych
 - 3.5. Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych
4. Przyszłość europejskiego obszaru wolności, bezpieczeństwa i

sprawiedliwości

- 4.1. Konstytucja dla Europy - klucz do przyspieszenia integracji
- 4.2. Perspektywa Komisji Europejskiej - trzynaście priorytetów
- 4.3. Wspólna perspektywa państw członkowskich - Program haski
- 4.4. Perspektywa narodowa - przykład Polski

Pytania i problemy

Bibliografia

Rozdział X. Zbigniew Rudnicki **Edukacja europejska**

1. Istota i aspekty formalnoprawne edukacji europejskiej

1.1. Formalnoprawne podstawy wspólnych działań w dziedzinie edukacji europejskiej

2. Formy i przejawy edukacji europejskiej

2.1. Zrównanie szans edukacyjnych

2.1.1. Edukacja dzieci imigrantów

2.1.2. Równe niezależnie od płci prawa w sferze edukacji

2.1.3. Edukacja niepełnosprawnych

2.1.4. Walka z analfabetyzmem

2.1.5. Ochrona życia i zdrowia uczniów

2.2. Poprawa jakości kształcenia

2.3. Kształcenie nauczycieli

2.4. Europejski wymiar nauczania

3. Wysiłki na rzecz ujednoczenia modelu edukacji europejskiej

3.1. Proces boloński

3.2. Deklaracja bolońska

3.3. Deklaracja praska

3.4. Deklaracja z Salamanki

3.5. Konferencja w Bergen

4. W stronę europejskiego minimum programowego

4.1. Programy promujące "Europę Wiedzy"

4.1.1. Program Sokrates

4.1.2. Program Comenius

4.1.3. Program Erasmus

4.1.4. Program Leonardo da Vinci

4.1.5. Program Tempus

Pytania i problemy

Bibliografia

Indeks